

Водолажко Лілія Іванівна

РОЗВИВАЛЬНІ
ТВОРЧІ ВПРАВИ

на уроках
читання
в 1-4 класах

Схвалено на засіданні методичної ради Кам'янець-Подільської РДА
(протокол №1 від 18.01.2012р.)

Посібник містить мовленнєві вправи для підвищення швидкості і
вдосконалення техніки читання.

Рецензенти: Венгрин С.Д. – завідувача РМК
Столярчук Л.О. – методист районного відділу
освіти

Автор: Водолажко Лілія Іванівна – вчитель початкових класів
Гавриловецької ЗОШ I – II ступенів

Зміст

Передмова	3
I. Розвивальні творчі вправи на уроках рідної мови	4
II. Дидактичні ігри на уроках читання	23
III. Деформовані слова і тексти	28
Література	46

Передмова

Шановний колего!

Найважливішим у навчанні дитини є вміння свідомо, правильно, виразно та швидко читати. Важко вчитися дитині, яка не вміє добре читати, вона переживає неабиякі труднощі під час роботи на уроці, при виконанні домашніх завдань, їй нецікаво вчитися, вона не встигає за однокласниками. Читання нерозривно пов'язане з письмом, а також з іншими навчальними предметами. Найчастіше, якщо учень добре читає, він грамотно пише, краще розвинений, вміє логічно мислити, висловлює власну думку, має більший словниковий запас.

Читання не стане потребою для дитини, як цікава гра або ігри з однолітками, якщо не докласти спеціальних зусиль.

Тому треба викликати інтерес до читання способом спонування самої дитини працювати творчо, логічно і головне — самостійно. Дуже важливо використовувати розвиваючі завдання з читання у класі з різним рівнем читацької підготовленості.

Запропоновані завдання та індивідуальні картки для диференційованої роботи стануть у пригоді творчому педагогу на уроках рідної мови.

I. РОЗВИВАЛЬНІ ТВОРЧІ ВПРАВИ НА УРОКАХ РІДНОЇ МОВИ

Компетентнісний підхід в освіті — це відповідь на вимоги часу. Динамічні зміни життя, постійне оновлення інформації зумовлюють потребу у членах суспільства, фахівцях, які здатні оперативно адаптуватися, навчатися протягом життя, безперервно розвиватися. Однією з найбільш актуальних проблем сучасної освіти є практичне формування компетентності учнів.

Метою навчання є розвиток особистості учня; розкриття його здібностей та талантів. У контексті освітніх реалій сьогодення ця мета конкретизується як підготовка учнів до життя, розвиток їх інтелектуальних та творчих здібностей, опанування знань, актуалізація умінь, затребуваних життям — уміння спілкуватися, контактувати з іншими людьми, зокрема для розв'язання конкретних проблем, уміння опрацьовувати інформацію, гнучко реагувати на зміни в житті. Отже, метою навчання є формування життєвої компетентності учнів. Збагачення змісту освіти, зокрема застосування розвивальних творчих вправ, забезпечення зв'язку із життям, залучення особисто важливої для дитини інформації, залучення її емоційної сфери, організація навчальної діяльності не тільки на рівні відтворення знань, умінь і навичок, але й на творчому рівні, має сприяти формуванню компетентності учнів.

Центральним аспектом цього процесу є розвиток творчого мислення школяра, зокрема під час роботи над розвивальними творчими вправами, що задовольняє низку вимог:

- реалізує пізнавальну потребу молодшого школяра, що ґрунтується на природних інстинктивних реакціях — «дослідницькій» та «ігровій», потребу у враженнях, спілкуванні, самореалізації та самоактуалізації;
- утілює єдність змістового, почуттєвоемоційного та операціонального в пізнавальній діяльності;
- відповідає основним критеріям: понятійності, самостійності, гнучкості, ігровій комбінаторності;
- орієнтує не на результати, а на спосіб дії. Роботу над розвивальними творчими вправами здійснюють поетапно за допомогою дослідницьких, ігрових

творчо-прикладних дій, під час яких розвиваються та діалектично поєднуються операційне та образно-асоціативне види мислення.

Такі завдання є системою, що дає змогу сформувати і розвинути всю різноманітність інтелектуальної й творчої діяльності учнів та забезпечити перехід від репродуктивних, формально-логічних дій до творчих. Необхідно пам'ятати, що творчі здібності забезпечують швидке набуття знань та умінь, закріплення та ефективне застосування їх на практиці. А це означає, що для розвитку творчих здібностей велике значення має розвиток психічних процесів — пам'яті, уваги, уяви тощо. Саме ці якості, на думку психологів, є основою для розвитку продуктивного мислення і творчих здібностей учнів.

Розвивальні творчі вправи спрямовані на розвиток:

- фонематичного слуху;
- мнемонічних процесів (пам'яті);
- уваги;
- творчої уяви;
- мислення;
- мовлення;
- комунікативних здібностей.

Отже, розвивальні творчі вправи в початкових класах, за систематичного їх використання і правильної організації, спонукають дитину до мовленнєвої діяльності, заохочують до роздумів, уважного ставлення до вимовленого слова, виконання нестандартних завдань, розвивають інтерес до мови як навчального предмета; пробуджують віру у власні сили і творчі можливості.

Як відомо, навчально-виховний процес необхідно будувати відповідно до потреб особистості та індивідуальних можливостей дітей, зростання їх самостійності й творчої активності, що у свою чергу, вимагає організації навчання відповідно до здібностей до навчання, таланту дитини. Основною формою організації навчально-виховного процесу був і є урок. Але сучасний урок уже неможливо уявити без застосування інтерактивних технологій, що ґрунтуються на діалозі, моделюванні ситуацій вибору, вільному обміні думками тощо. Перевагу віддають індивідуальній та груповій формам організації

навчальної діяльності. Індивідуальна форма організації навчальної діяльності сприяє становленню самостійності, активності, відповідальності, а групова форма (робота в парах, групах чи мікрогрупах) дає змогу забезпечити активну діяльність учнів, передбачає розподіл обов'язків між ними, виконавчу та організаційну ініціативу, актуалізацію як досвіду самостійної діяльності, так і спільної роботи над розв'язанням конкретного завдання. Завдання вчителя: розвивати критичне мислення школярів, тобто навчати самостійно аналізувати інформацію; формувати вміння помічати помилки у твердженнях товаришів; аргументувати свої думки, змінювати їх, якщо вони неправильні, прагнути пошуку оптимальних рішень; обирати свою позицію стосовно певних питань тощо.

Якщо ми хочемо залучити учня до навчального процесу (уроку), то зобов'язані допомогти дитині побачити в ньому свою значущість, мотиви власної діяльності. У центрі навчально-виховного процесу має перебувати учень. Від його творчої активності на уроці, уміння доказово міркувати, обґрунтовувати свої думки, уміння спілкуватися з учителем, учнями класу залежить успіх у свідомому опануванні шкільної програми. Значну роль у формуванні цих умінь відіграють розвивальні творчі завдання, що використовують як в індивідуальній, так і в груповій формах організації навчальної діяльності на різних етапах уроку. За їх допомогою можна перевіряти домашнє завдання, поліпшувати-розуміння нового матеріалу, закріплювати та узагальнювати знання.

Зміст та матеріал для розвивальних творчих вправ залежать від вікових та індивідуальних особливостей дітей, знань учнів, завдань уроку.

Місце розвивальних та творчих вправ у структурі уроку залежить від багатьох факторів:

- рівня підготовки учнів;
- дидактичної мети;
- характеру навчального матеріалу;
- часу, відведеного на вивчення теми.

Використовуючи розвивальні творчі вправи, потрібно дотримуватися таких вимог:

- цілеспрямованість застосування;
- підпорядкованість тематиці, навчально-виховній меті уроку;
- відповідальність дитячому світогляду, віковим та індивідуальним особливостям;
- різноманітність форм організації навчальної праці учнів (індивідуальні, групові, колективні);
- нерозривний зв'язок з іншими формами та методами роботи.

Усім відомо, що саме процеси читання та вивчення мови є надзвичайно складними для дітей, потребують від них значних розумових зусиль. Використання творчих та пізнавальних завдань дають можливість навчатися у легшій, невимушеній формі, потребують від учнів пошуку нових знань і способів дій, розвивають інтерес до мови як навчального предмета. Вони сприяють розвитку спостережливості, учать порівнювати, аналізувати, робити висновки, узагальнювати. Використання таких видів роботи на будь-якому етапі уроку — це вправління у самостійному розвитку мислення, кмітливості, спостережливості, уяви учнів.

Розвивальні творчі вправи мають велике значення для розвитку мовлення і мислення учнів; активізують та збагачують їх словниковий запас; привчають проводити аналітико-синтетичну роботу над словами та реченнями; поліпшують фонематичний слух дітей; розвивають правописну зіркість; прищеплюють інтерес і любов до мови.

Уже з першого класу на уроках навчання грамоти доцільно використовувати загадки, загадки-жарти, вікторини, прислів'я, приказки, скоромовки, чистомовки, ребуси, кросворди, мовні ігри, вірші тощо.

Починати необхідно з простих тренувальних вправ, поступово їх ускладнюючи.

У даних словах замість рисок уявляй собі букву «о» і читай.

Перший раз читай повільно, другий — швидше, третій — дуже швидко.

Д — бр —	г — л — д	м — з — к
с — р — м	г — р — х	г — л — с
м — р — з	к — л —	м — л — к —
к — мп — т	з — л — т —	б — л — т —
ж — вт — к	м — л — т — к	з — л — т —
к — л — с — к	б — р — шн —	п — в — р — т
п — р — ш — к	п — т — п	в — л — кн —
л — т —	в — г — нь	с — р — к

У даних словах замість рисок уявляй собі букву «е» і читай.

Перший раз читай повільно, другий — швидше, третій — дуже швидко.

л — в	ж — л —	б — р — г
ф — н	ш — рш — нь	с — кр — т
п — с	с — рц —	ч — р — п
ц — х	ск — л — т	м — нш —
м — д	ц — м — нт	м — ч — ть
ч — к	ш — д — вр	с — м — н
д — нь	т — п — р	п — р — ць
п — нь	з — л — нь	ч — тв — р

У даних словах замість рисок уявляй собі букву «а» і читай.

Перший раз читай повільно, другий — швидше, третій — дуже швидко.

м — м —	б — б —	б — нк —
б — н — н	м — вп —	б — з — р
ф — рб —	х — л — т	хм — р —
ч — б — н	ч — шк —	ч — йк —
к — н — рк —	л — в — нд —	с — в — н —
— кв — л — нг	— н — н — с	ш — хт — р
з — д — ч —	з — пр — вк —	б — кл — ж — н
б — р — б — н	з — в — рк —	п — пк —

У даних словах замість першої риски уявляй собі букву «е», а замість другої — букву «а» і читай.

Перший раз читай повільно, другий — швидше, третій — дуже швидко.

т — м —	в — н —	сп — к —
г — н —	тв — рд —	р — дьк —
сц — н —	в — рб —	з — бр —
д — сн —	в — сн —	р — бр —
п — н — л	м — д — ль	м — т — л
т — — тр	ф — рм —	с — стр —
ст — жк —	м — ж —	г — кт — р
кр — йд —	п — к — р	Ст — ф —

У даних словах замість першої риски уявляй собі букву «и», а замість другої — букву «а» і читай.

Перший раз читай повільно, другий — швидше, третій — дуже швидко.

з — м —	в — н —	м — ш —
л — п —	р — б —	н — в —
ш — н —	л — ж —	т — ш —
м — ск —	п — лк —	р — бк —
в — др —	сл — в —	сп — н —
кр — г —	гл — н —	кн — г —
пл — т —	пл — тк —	д — в — н
св — т —	скр — пк —	зл — в —
д — кт — нт	с — ньк —	д — м — р

У даних словах замість першої риски уявляй собі букву «і», а замість другої — букву «а» і читай.

Перший раз читай повільно, другий — швидше, третій — дуже швидко.

З — н —	р — к —	ц — н —
п — н —	г — рк —	н — чк —
д — жк —	н — жк —	л — к — р
Л — з —	с — р —	р — чк —
л — к — р	л — т — к	сп — в — к
л — йк —	л — хт — р	кл — тк —
кв — тк —	з — рк —	щ — тк —
хв — ртк —	ж — нк —	б — лк —
в — р —	б — л —	д — рк —

Читай слова у колонках, уявляючи на місці риски вказані букви, які позначають голосні звуки. Намагайся читати швидко і правильно.

О О Е

г — р — б — ць

м — л — д — ць

х — р — ш —

м — р — з — ць

с — л — дк —

м — л — дш —

х — л — д — ць

Е Е О

с — м — р —

ч — тв — р —

дж — р — л —

в — с — л —

б — р — м —

т — л — ф — н

д — р — в —

О О И

в — л — г — й

х — р — ш — й

х — л — дн — й

с — л — дк — й

г — л — сн — й

з — л — т — й

п — ль — в — й

Читай слова у колонках, уявляючи на місці риски вказані букви, які позначають голосні звуки. Намагайся читати швидко і правильно.

Е Е А

с — р — д —

ч — р — мх —

в — с — л —

з — л — н —

п — р — к — з

н — б — с —

см — р — к —

В — дм — ж —

Е Е А

д — р — в —

в — т — р — н

б — р — з —

п — р — л — з

л — л — к —

в — с — лк —

ш — р — нг —

В — н — р —

И И А

д — т — н —

б — л — н —

к — сл — чк —

с — в — н —

д — в — н —

хв — л — н —

ш — пш — н —

ш — р — н —

Читай слова у колонках, уявляючи на місці риски вказані букви, які позначають приголосні звуки. Другий раз читай слова рядочками.

ДЗ	ДЖ	Ф	Щ
— еркало	— міль	ша — а	я — ірка
— ига	б — ола	жира —	— ічки
ґу — ик	хо — у	ке — ір	до — ик
кукуру — а	си — у	зе — ір	— ітка
— воник	— ерело	— ермер	бли — ить
— юрчати	їж — у	про — есія	бор —
— венить	— ем	порт — ель	— иглик
— енькає	бу — у	— утбол	— авель

Читай слова у колонках, уявляючи на місці риски вказані букви, які позначають приголосні звуки. Другий раз читай слова рядочками.

Ю	Я	Є	Ї
ка — та	р — сно	при — мно	по — зд
т — льпан	с — йво	за — ць	по — хали
кр — чок	ма — к	літа —	кра — на
мал — нок	по — с	співа —	Укра — на
л — бити	ба — н	раді —	Ки — в
кл — ч	Над -	воль — р	— дальня
Л — да	т — гне	— вген	— жак
— рта	— блуко	гра —	по — здка
весно —	пісн —	ранн —	Микола — в

Прочитай речення, уявляючи на місці зірочки букву «У», і придумай своє, щоб воно доповнювало прочитане.

1. *чні др*гого клас* списували вправ* з підр*чника.
2. Ж*равлі кр*жляли над озером.
3. Наш с*сід * ставк* спіймав велик* щ*к*.
4. Катр*ся подар*вала подр*зі цікав* книг*.
5. Дід*сь з он*ками ходили на ф*тбол.
6. Клен ціл* зим* спав під снігом.
7. Баб*ся к*пила он*кові нов* ф*тболк*.
8. Взимку * ябл*ньки і гр*ші занесло снігом.
9. У с*бот* *чні обкоп*вали д*бки і клени.
10. *чні першого клас* отримали перш* книг* — «Б*квар».
11. Під д*бом борс*к вирив глибок* нор*.

Прочитай речення, уявляючи на місці зірочки букву «О», і придумай своє, щоб воно доповнювало прочитане.

1. Це бул* темн*г* зим*в*г* веч*ра.
2. С*нце сх*вал*ся за *брій.
3. В*сени шк*лярі зн*ву пішли д* шк*ли.
4. В*л*дя з брат*м відп*чивали на м*рі.
5. В *дн*г* зл*г* г*сп*даря був д*брий с*бака.
6. *дягнув С*нцевик-Чарівник *дяг з ж*вт*г* листя.
7. Зим*вий ран*к дихав м*р*з*м і свіжістю.
8. За сел*м пр*стягл*ся к*л*систе п*ле.
9. Х*дить гарбуз п* г*р*ду.
10. К*тилася т*рба з вис*к*г* г*рба.
11. Шк*лярі д*глядають за м*л*дим сад*чк*м.

Прочитай речення, уявляючи на місці зірочки букву «Е», і придумай своє, щоб воно доповнювало прочитане.

1. В*с*л* сон*чко зв*с*лило з*млю т*плим промінням.
2. Тих*ньо співає солов*йко на б*р*зі.
3. Т*плий віт*р*ць ш*л*стить ст*блами оч*р*ту.
4. Т*п*р Ол*на — уч*ниця тр*тього класу.
5. Тон*нькі ст*б*льця пш*ниці нахилились до з*млі.
6. Б*р*за ст*лить під ноги жовт* листя.
7. По н*бу л*тіли л*л*ки із т*плих країв.
8. П*трик хоч* бути лікар*м, а Арт*м — учит*л*м.
9. З гілки зл*тіла сір*нька пташ*чка і в*с*ло заспівала.
10. Ч*р*з пол* в*д* тон*нька ст*ж*чка.
11. П*трик у парку ловив м*т*ликів.

Прочитай речення, уявляючи на місці зірочки букву «І», придумай своє, щоб воно доповнювало прочитане.

1. Вранц* д*ти б*гали коло р*чки.
2. В школ*, в клас* не см*ти. Насм*тив, то прибери.
3. Усм*хнися вс*м на св*т*: небу, сонцю, кв*там, д*тям.
4. Дзв*нко цв*р*нькають горобц* п*д стр*хою.
5. На свят* школяр* сп*вали весел* п*сн*.
6. У к*мнат* стояв ст*л * ш*сть ст*льц*в.
7. Б*л* лебед* л*тали над р*чкою.
8. Ц*ле л*то д*ти в*дпочивали у бабус* в сел*.
9. На г*лочках вишн* розцв*ли б*л* кв*ти.
10. Св*же пов*тря пов*яло в обличчя.
11. На неб* б*л*є, св*тить, а не гр*є. (**М*сяць**).

Прочитай слова якнайшвидше. За другим разом у кожному слові швидко прочитуй тільки першу букву.

1. Місто, ананас, ложка, екзамен, щука, експрес, небо, ялинка, трон, апельсин, йод, тарілка, електрика, город, арка, внук, кіт, астронавт, єнот.
2. Тінь, афіша, кінь, асфальт, воля, жито, егоїст, вправа, декоративний, атака, чобіт, арфа, смажити, обличчя, барліг, апетит, черевик, ангел.
3. Навмання, імперія, сонце, іржа, лайнер, опеньки, намисто, іволга, вечірка, палац, автор, лоскотати, область, зірка, їжак, віник, карнавал, інфекція, тварина, срібло, абетка, людина, олія.

Прочитай слова якнайшвидше. За другим разом у кожному слові швидко прочитуй тільки першу букву.

1. Бавовник, узлісся, рояль, іграшка, брехня, оберемок, бринза, равлик, и, бриль, ракета, ім'я, дарунок, предок, елеватор, ранець, ескіз, байрак, редька, ескалатор, лимон, и. Завірюха, адреса, балет, указка, липень, и, баран, огорожа, брунька, решето, и, звичай, аптека, батько, ручай, арена, телевізор, и, трамвай, овес, ремесло, бусол, и.
2. Місто, ананас, ложка, екзамен, щука, експрес, небо, ялинка, трон, апельсин, йод, тарілка, електрика, город, арка, внук, кіт, астронавт, єнот.
3. Тінь, афіша, кінь, асфальт, воля, жито, егоїст, вправа, декоративний, атака, чобіт, арфа, смажити, обличчя, барліг, апетит, черевик, ангел.

Прочитай слова якнайшвидше. За другим разом у кожному слові швидко прочитуй тільки першу букву.

1. Ягода, крапля, елеватор, намисто, агроном, стежка, інструмент, наперсток, небосхил, яхта, танець, айстра, куниця, ескіз, йорж, кульбаба, обличчя, решето, індик, нарада, нарешті, ячмінь.
2. Морозиво, іриска, цукерка, насіння, іній, завірюха, нероба, атлетика, ножиці, ніж, ярмарок, нутрія, абзац, віхола, страва, ескімо, журавлина, и, торт, тістечко, ярина.

Прочитай слова якнайшвидше. За другим разом у кожному слові швидко прочитуй тільки другу букву.

1. Агроном, море, алея, сонце, один, ананас, сім, айстра, океан, муха, арка, ацетон, вісім, азарт, серп, крик, сни, золото, знак, мама, удар, сум, сміх, сцена, місяць.
2. Агент, клас, сало, одяг, тьотя, ткач, томат, сніг, лялька, квас, сіно, сварка, оса, горе, тмин, сам, університет, мер, абияк, масло, струм, сом, іграшка, зозуля, емаль.

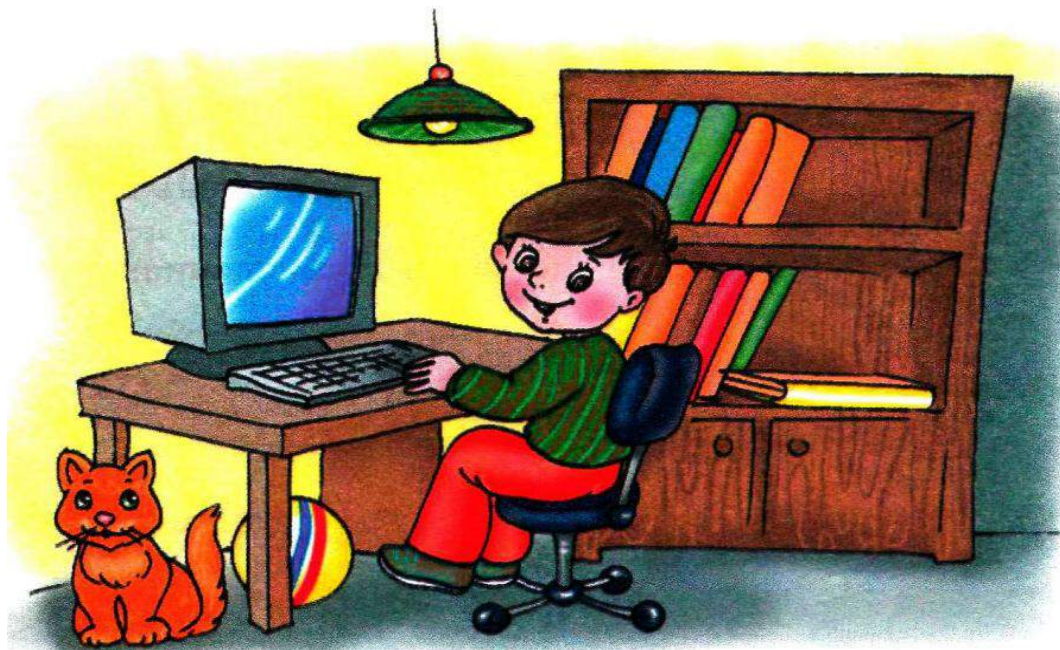
Склади «плутанку» слів у прислів'я.

1. Не слів на кидай вітер.
2. золото. Сказане а слово — мовчання — срібло,
3. кажи, а знаєш — не Знаєш — мовчи.
4. що день. Ласкаве весняний слово.
5. за краще Добре цукор слово і мед.
6. словечко Гостре сердечко, коле
7. руйнує, слово Добре а будує, зле
глибоко. Слово не ранить стріла а.

Склади «плутанку» слів у прислів'я.

1. тіло, душу. Шабля ранить слова.
2. і слово в зігріє Тепле мороз
3. кішці слово Тепле і приємне.
4. не Слово язик не полова, помело.
5. за дорожчі щирого Слова частування вітання.
6. як то вже Слово — вилетить, не його горбець, не спіймати.
7. не словом кишню За в лізе.

Швидко читай слова у колонках, не «спіткнися об пеньок».

пічка	мишка	дочка	ніжка
нічка	миска	дочка	кішка
нічка	мишка	бочка	ніжка
нічка	мишка	дочка	ніжка
гілка	зима	пиріг	шишки
гілка	сама	пиріг	шишки
білка	зима	поріг	шишки
гілка	зима	пиріг	мишки

Швидко читай слова у колонках, не «спіткнися об пеньок».

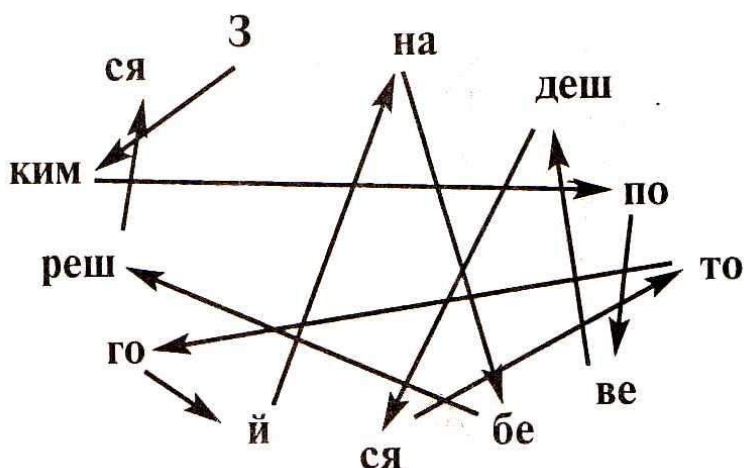
листок	кіт	капуста	весна
листок	кіт	капуста	весла
місток	кіт	пусто	весна
листок	кіт	капуста	весна
мишка	шишка	коза	чайка
мишка	шишка	коза	чашка
кішка	мишка	кора	чайка
мишка	шишка	коза	чайка
миска	шишка	коса	чайка

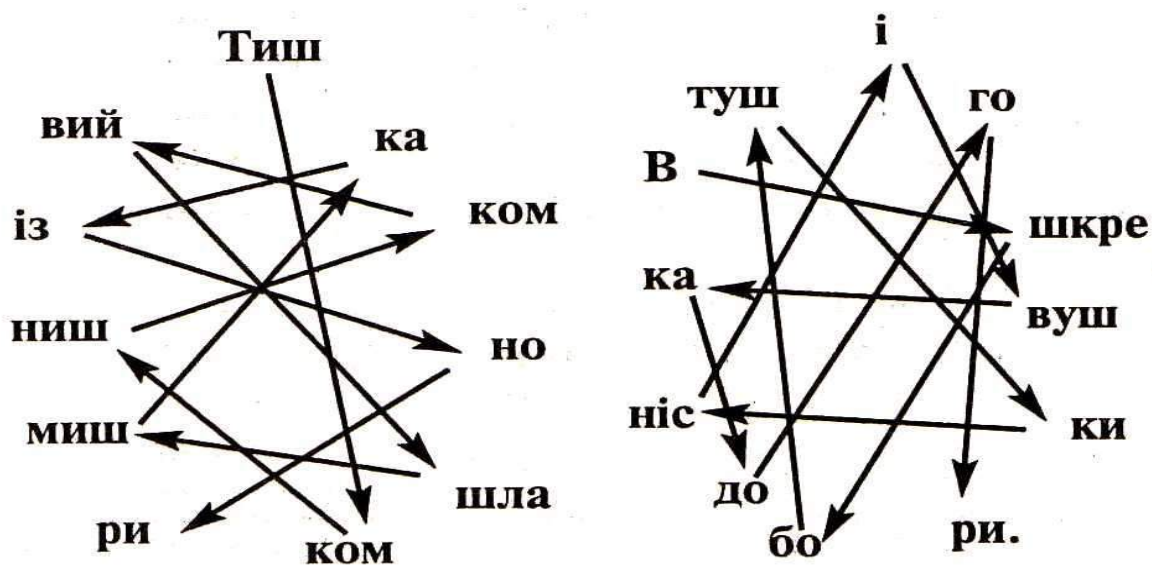
Відшукай якомога більше слів.

Ю лани підліток рмо лок в басаню та она лми ан
она зу б стон ем ру ка ва ля н ки що ла а о гі ро кра їн
а ми сто пр ис ан ти ме тр о ко ма ол но н к ді в чи на ж
и ва ре ни к то л га зе та не ць ро л ві ша л ка пу ста бю
р шо кра пля ль ка лю жа ба лет пр то зе ро ма шка м
а пи сан ка з г по лу ни ця ць ка й й х і ко ро ми сло во
ло шка фі я со ва ре н ня г к з да р ти ст ю д ж х є ї

Збери «намисто» зі складів. Прочитай двічі утворене прислів'я.

Збери «намисто» зі складів. Прочитай двічі утворену скоромовку.

Замість крапок встав букви так, щоб вони були закінченням усіх слів.

абе
деся
мі
ті
сі

чис
світ
се
теп
са

каж
див
бан
капк
сараф

чита
варе
бажа
віта
навча

Замість крапок встав букви так, щоб вони були закінченням, або початком усіх слів.

уд
сад
рин
став
шлун

ліс
час
сір
ві
сміт

си
та
ра
ві
га

казувати
магати
слідувати
права
хрестя

Читаючи, встановлюй межі слів у реченні. Роби відповідні паузи.

1. Заходить сонечко.
2. Річка тече між зеленими берегами.
3. Кучеряві верби купують у воді віти.
4. Цвітуть червоні маки і мальви.
5. Зеленіють високо верхівки берізки.
6. А коло маленької хатки чепуриться вишневе дерево.
7. Скрізь тихо і тепло: і в небі, і на землі, і в воді.
8. Востанні промені сонечка гріються нагороді зеленуваті гарбузи і якраз зелені і грочки.
9. Щетрхо і в небі зійде перша зірочка. Вечір.

Читай швидко і доповнюй речення за змістом.

1. Рідна, лагідна, найдорожча, ніжна, найдобріша —
2. Запашний, білий, смачний, духмяний, пшеничний —
3. Білий, холодний, пухкий, іскристий —
4. Біле, солодке, холодне, вершкове —
5. Пухнаста, руда, хитра, прудка, спритна, підступна —
6. Нова, цікава, бібліотечна, яскрава —
7. Хитрий, колючий, маленький, спритний —
8. Швидкий, боязкий, довговухий, куцохвостий —
9. Весняний, сонячний, теплий —
10. Зелена, висока, новорічна —

Допиши віршик.

Ходить лісом їжачок,
В нього шубка з ...(*ниточок, колючок, дроту*).
Вночі їй завжди півник сниться.
Вона не курка, а ...(*гуска, ворона, лисиця*).
У неділю на Хрещатик
Квочка вивела ...(*голубів, курчаток, овець*).
По дорозі жук повзе,
На спині листок ... (*фарбує, малює, везе*).
Свиня навчала діточок:
— Вмивайте вранці ...(*хвостик, ноги, п'ятачок*).
Ну й дивина! Не знає Таня й досі,
Яка пора іде за літом? ...(*Четвер, червень, осінь*).

У кожній групі слів віднови відсутні букви на позначення голосного звука, орієнтуючись на перше слово.

Мед — слдкй, лпвй, зпшнй, грчнй, свжй, прзрй, янтрнй.

Дуб — вскй, мгтнй, крслтй, стрй, рзлгй, злнй.

Береза — блкр, стрнк, кчрв, млд, злн.

Лисиця — рд, хтр, пхнст, прдк, спртн, хвстт.

Ведмідь — влкй, вйлвтй, клшнгй, брй, блй.

Яблуко — кргл, ксл, смчн, сквт, чрвн.

Волосся — чрн, бл, свтл, кчрв, прм, двг, кртк.

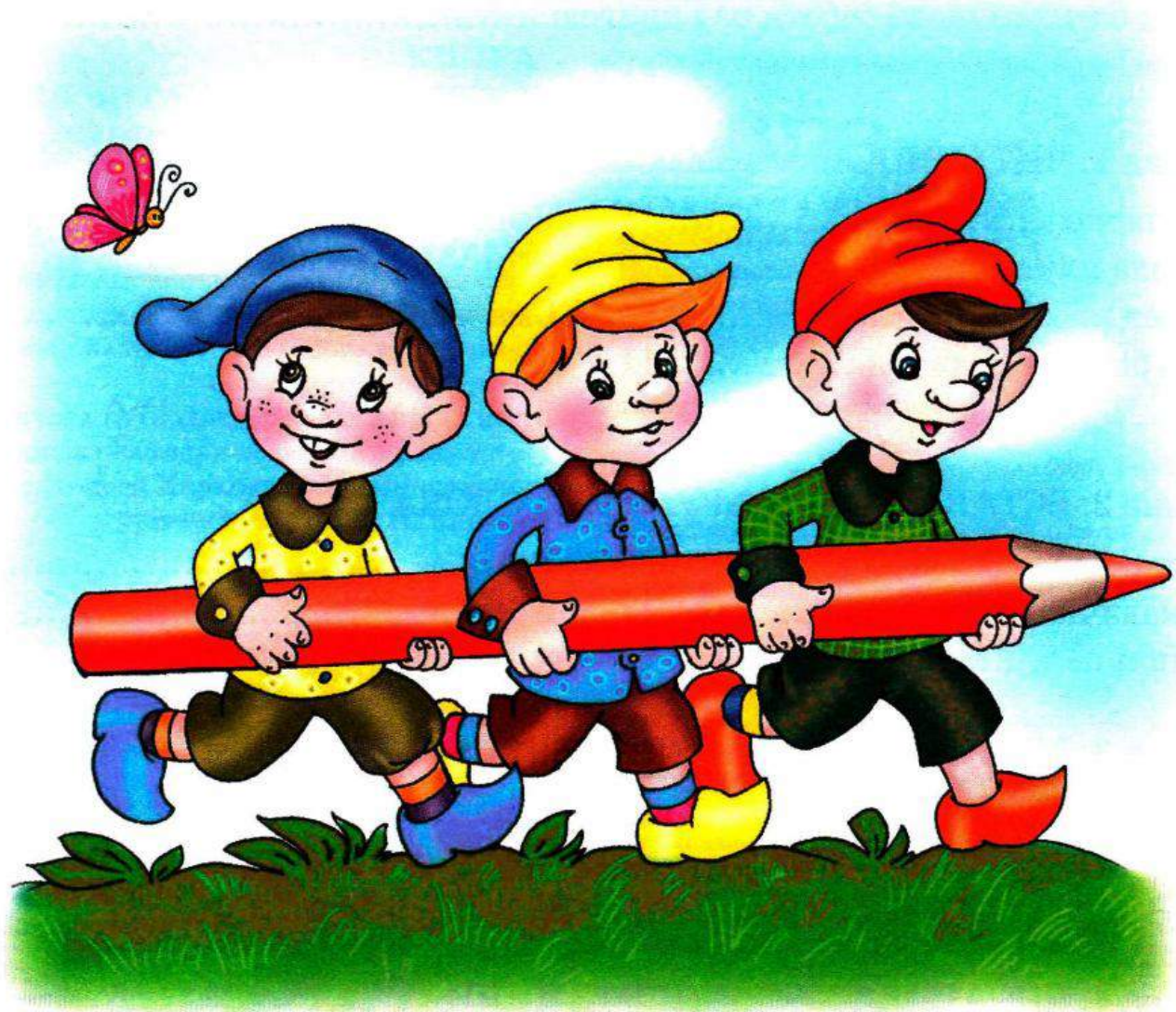
Завдання — лгк, вжк, прст, цкв.

Мама — крсв, стр, млд, рдн, мл, дрг.

Утвори слова з букв на позначення приголосних у лівій колонці і на позначення голосних у правій. Читаючи другий раз, праву колонку закрій.

Дрв	еео	Чтнн	ияя
Зм	иа	псьм	ио
Дрг	ооа	мтмтк	аеаиа
Млк	ооо	млвнн	аюая
Смтн	еаа	фзкльтр	іууа
Стжк	еа	пдрчнк	іуи
Плтт	ая	кнжк	иа
Кзк	аа	зшт	ои
Влспд	еоие	рчк	уа
Крдр	оіо	пнл	еа
Грбць	ооє	злз	оіо

II. ДИДАКТИЧНІ ІГРИ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ

Гра — це один із основних видів діяльності дитини молодшого шкільного віку. Під час гри у дітей виробляються навички зосереджування, уміння думати самостійно, а також розвивається увага. Ігрові та логічні вправи не тільки підвищують активність учнів, а й залучають пасивних до творчої розумової діяльності, розвивають мовлення й логічне мислення, допомагають опанувати знання і

навички, потрібні для успішного навчання.

На уроці доцільною є та гра, що залучає до пошуку, винахідливості, збуджує бажання перемогти, стимулює дитячу творчість.

Проведення ігор з дітьми і вмiле керівництво ними на уроках читання вимагає від учителя великої майстерності. Перед проведенням ігор доступно викладаю сюжет, розподіляю ролі, ставлю перед дітьми пізнавальне завдання, готую необхідне обладнання тощо. А якщо в ігровій діяльності зайнята лише частина учнів, то всі інші мають виконувати роль контролерів, суддів, коментаторів тощо.

Пояснюючи правила гри, обов'язково домагаюся, щоб діти самостійно усвідомлювали її значення, проявляли ініціативу, керувалися попередніми поясненнями, не чекаючи вказівок.

Під час використання на уроках читання ігрового методу навчання дотримуюсь таких вимог:

- ігрове завдання за змістом має збігатися з навчальним (ігровою є тільки форма його постановки);
- зміст гри має бути посильним для кожної дитини;
- дидактичний матеріал за способом виготовлення і використання має бути простим;
- правила гри — прості й чітко сформульовані;

- у грі повинні брати участь усі діти;
- підсумок гри має бути чіткий і справедливий.

Таким чином, використання ігор на уроках читання стає важливим засобом розвитку інтересу до вивчення цього предмета і дає можливість більш об'єктивно оцінити знання і вміння учнів.

Гра «Продовж речення (думку)».

Цуценятко весело крутило хвостом, бо...

Хотілося котикові спіймати пташку, аж тут...

«Пригадай коліскову».

Ой люлі, ой люлі, налетіли... *(гулі)*.

Усім дітям продає, а Марійці... *(так дає)*.

Тиха нічка теплесенька, а дитина... *(малесенька)*.

«Доберіть ласкаве слово».

Мама — ... *(мамочка, матуся)*.

Тато — ...

Кіт — ...

Гра «Мікрофон».

Діти розповідають, які асоціації у них виникли, коли вони читали (оповідання, вірш тощо). Учні по черзі пояснюють, як вони розуміють зміст твору.

Гра «Складіть слова».

Складіть слово з перших складів слів.

Бавились, янтар. *(Баян.)*

Піраміда, акція, німий, нова. *(Піаніно.)*

Гра «Шифрувальники».

Виконайте дії, утворіть слова.

Скеля - ля - е + рип + ка — ... (скрипка).

Вінок - нок + р + ші — ... (вірші).

Київ - їв - и + об + за + ря - я — ... (Кобзар).

Гра «Доберіть загальну назву».

Баян — піаніно — скрипка. (Музичні інструменти.)

Ялина — липа — клен. (Дерева)

Гра «Хто це? Що це?»

Цікава, захоплива, ілюстрована— ... (книжка).

Солодка, запашна, червона — ... (ягода).

Весела, мелодійна, задушевна — ... (музика).

Прудка, маленька, пухнаста, руда — ... (білка).

Гра «Розшифруй приказку».

13 1 5 9 10 12 2 3 8 4 7 11 6

неш зга ча нем не же я но ко го і здо су

(Згаяного часу і конем не здоженеш.)

Гра «Заримуй».

Садочок — ... (пеньочок, клубочок, рядочок, кленочок).

Річка— ... (нічка, пічка, свічка, вічка).

Рак — ... (так, мак, гак, сак, бак).

Гра «Знайди слово в слові».

Пороги, калина, парасолька, машина, оселя.

Гра «Додай склад».

-ка- (нат, ра, ру, ток, мін, ша).

Відгадай загадку і розгадай кросворд.

1. Якщо ми кудись від'їжджаємо,
У неї всі речі складаємо.

2. Це чиє в кущах
гніздечко?

Це чиє в гнізді яечко?

Хто у лісі так співає?

Хто під хмарами літає?

3. Як качка по воді пливе,
Як кінь травичку скубе,
Шипить, як змія.

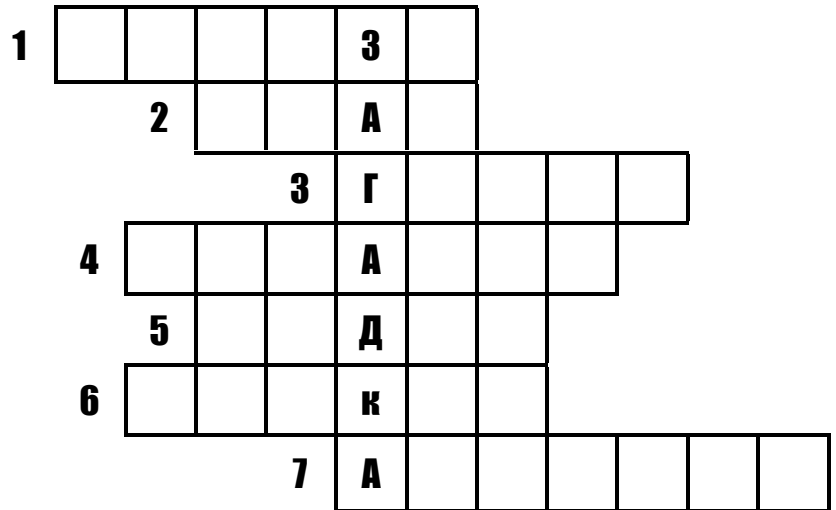
Боюсь його я!

4. Високо в небі летять квасолини,
На мотузочках квасольки — людина.
А коли нижче опускаються оті квасольки.
Стають вони схожі на парасольки.

5. Як називається та хатка,
Де живуть собака й цуценятка?

6. Стоїть хата, а навколо хати
Дерев'яні високі солдати.
Один одного плечима підпирають
І житло від злодіїв захищають.

7. Я ніяк не розумію:
Гори плавати не вміють,
А оця ось попливла!
Бо із льоду вся була.

Відповіді: 1. Валіза. 2. Птах. 3. Гусак. 4. Парашут.

5. Будка. 6. Паркан. 7. Айсберг.

III. ДЕФОРМОВАНІ СЛОВА І ТЕКСТИ

Скільки дітей не бажають читати? Багато, дуже багато. І це не від лінощів. А від того, що дітям важко читати, Бо у багатьох з них швидкість мислення при читанні низька, відсутня зацікавленість у читанні.

Ці завдання легко вписуються в структуру уроку читання, їх можна також дати дітям додому для самостійної роботи. Робота по відновленню деформованих слів, тексту перш за все сприяє підвищенню швидкості мислення, розвиває у дитини грамотність, формує увагу, стимулює процес читання.

Прочитай і виключи зайве слово.

УКАР
ІЧО
ОЛОВЯСС
УКЕРЦА К

ОДУПАКШ
МАРАТЦ
ОВРАКД
ІМОДОРП

ОФАКТ
АЛТТЯП
АЛЬОТП
ИВАДН

ЯС'ОМ
ОВБАКАС
ОТЛЕАКТ
ЕАКРП

ІМОДОРП
ІГОКОР
ОРМАВК
ИВАДН

АНКТ
АРМАГАТ
ІТАЛК
ОРОВАК

Прочитай і виключи зайве слово.

ЕЛЕІВТОРЗ
ІОНК
ІЛЬФМ
ОБОИТЧ

ИЯНВШ
ИЛВАС
ЕРЕЯНШЧ
АЗАВ

АЗАВ
АРУСТКЛЯ
АШКАЧ
ЕЛАНП

ІРЛЬК
ІЬНК
АКАКЧ
УБД

ІТКВАК
ІОТЛ
ОЛОСЕЙКОВ
ИЯНД

ЕМАТСАН
ЕФІРК
ОЛООКМ
АЄЗЦЬ

Прочитай і виключи зайве слово.

АРФШ
АПКАШ
УШАБ
ІМДЕДЬВ

АХД
АРПОРП
ІВТИК
АЗКАК

ИОЛМ
ІТКАЩ
УБИЗ
ОКИРАС

ОКАСАБ
ІНЬВЕП
ІАКШК
АВНУК

ОКИСАР
ОЛОТОМК
ИЛПАК
ОЛОКОМ

АШАК
ОКМОПТ
ІЛБХ
ОКИРАС

Прочитай і виключи зайве слово.

АРАБАНБ
УДКАД
ОЯРЬЛ
ОЯРАНДТ

ЯРКИНП
ОРТТ
ІСТЕТОКЧ
ОБАКАС

ІРЛОСК
ІЖОЛК
ИАВНД
АЗЕГАТ

ОРТЯДН
ОМАРАКШ
ЙАРАТС
ИШАМАН

ІАКЛР
ИЧВЕЛБТ
УХАРК
АЗЕГАТ

АТЕМАМАКИТ
ИТАЧЯНН
ИСЬОМП
ИЯНШВ

Прочитай і виключи зайве слово.

АРТАП
ОШДАК
ЕРКАДЙ
ІЛБХ

ІЖКАД
ІРДОВ
ЯЛКСАНК
ИДЯН

ОРОКДИКЛ
ЕВЛ
ОРЖМ
ОВАД

АЗЕТГА
УРЖАНЛ
ИСЛТ
АШАК

УБИКИК
ЯЛАЛЬК
ЕДЕМАЖВ
ІТСЛ

ЕЛНК
ОСНАС
ОРОИГАБН
АШИМАН

Прочитай і виключи зайве слово.

ДИВОЙГ
КИЙЛЕВИ
ИЙЛЕНЬМАК
ІНКО

РУНІДИ
НИЙЗУМРО
МІНШИЙС
ОСЦЕН

ТІНІЛ
НІСІНІО
ЙОВИЗИМ
ЦИСЯЛИ

ВИЙРИК
НАЙГРИ
ШИХОРОЙ
ІЛЬМФ

ДЕРВИЙТ
КИЙМ'Я
ЦИМІЙН
КВОВ

ОЙНИЧЕВР
ЗЕЕНІЙЛ
ТИЙВОЖ
КАЛБІ

Прочитай і виключи зайве слово.

ІЛИЙБ
НИЙРОЧ
ИНІЙС
ОНС

МЕЙТИН
ЛІЙСВИТ
РЕДСЕНІЙ
ИЗМА

ЛОДИЙНХО
ТИЙЛЕП
ЯРЧИГАЙ
ПІРАП

ЧАМСІЙН
ЄЙРИЙНИМ
ГАЙНИЙО
ЦЯМЬСІ

УСИЙХ
ГОВОЛИЙ
МИЙКРО
АВОД

ЙИСЕЛЕВ
НИЙМУС
РЕЙСОЗНИЙ
ЯШНИВ

Прочитай і виключи зайве слово.

ИНІЛЯСК
ИН'ЯЙВЕРЕД
НИЙЗІЛАЗ
ГОДЗІВК

ЙИЛКИС
ЛОСОЙДКИ
ГІРИЙК
ХОРГО

ВІНКДЗИЙ
ИЙТХИ
СНИЙОЛГО
ЯЛМЕЗ

СИЧТИЙ
РУДИЙНБ
МУРАЗНИЙЗА
РЕОМ

ТИЙВОСТ
ЙИНТОК
УЙДИХ
СІРКОЛ

ВАЛАЙСКИ
ЙИХМУРПО
НИЙНУД
ТІСВ

Прочитай і виключи зайве слово.

ВООВЕЧИЙ
Н'ЯСМИЙ
РИЙБИН
ЦІЛЕСТЬ

ТИЙЗОЛО
СКИБЛУЧИЙ
ВАЯРСИЙК
ЗООРЕ

ЗИМНЕЙ
ЛОВІЙСИ
ЙОЛЬПОВИ
ПІПРА

ЗИЙЛ
РИДОЙБ
ПИЙГОНА
КУКАЛЬ

ЛІМСИЙИВ
ЯБОГУЗИЙЛИВ
ОЙВОБИЙ
ХПАТ

ГИРБИЙН
ЯНДІГИЙ
ВИЙТОФРУК
ФЕЕЛНОТ

Прочитай і виключи зайве слово.

ЗНОЙМИРО
ЧЯНСОНИЙ
ВИЙЩОДО
БИРЮК

ВИЖИЙ
ТВИЙМЕР
НИЙРАНЕПО
ЙБІ

КОРІЧИЙВ
СЬКИЙРОМ
ЗЕРНОЙИ
КІРЗА

МИРИЙН
НИЙПОКІЙС
ХИЙИТ
ШИТОЗ

РИЙСЬКОМ
ПИЙНЯТРІВО
ЖОДОРИЙН
КТІЛА

ДІБЖАЙНИ
ПІСКУЙ
ЩЕЙРИД
СУБОВАТ

Прочитай і виключи зайве слово.

НИПОЛУЧИЙН
ШИВНЕЙВИ
ЧИЙБУЛЯН
ОЛОК

КОНЕЙФИЙ
ЧИЙАНИЙ
НОЛОМИЙЧ
КАШЛО

КИСЬМІЙ
СКИЙСІЛЬ
ВИЦЕМІЙС
ДУСОП

ВАГУЛЬКИЙ
ВИЙРИК
СКИЙО
КОО

ХВИРОЙ
БЛАКИЙС
ВОРОДИЙЗ
КІНДЗОВ

ЖІНИЙСН
НАЙЖИРИК
ЛОДОНИЙХ
ШУГРА

Прочитай і виключи зайве слово.

ИРБИРАСП
ИТИАРЄВ
ИЄМ
АХЕНП

ЕТИЛТЬ
ПИЛЕВ
ЕДІ
УРИЖДТЬ

ИДИСЬТ
ОТІСТЬ
ИЕЖЛТЬ
ІБИТЬЖ

ЕРУЄК
ЕРУНЄТ
УРИДТЬСЯТ
РАБОАЖ

АЛЕПЧ
ІМОСХАПТЬЄЯС
УДЬУГЄН
ОПОДАМАГЄ

ИРСТАБЄ
АЛАВЄП
ІРАНЄП
ИВОЛЬТ

Прочитай і виключи зайве слово.

ИНІСЄ
ОРЄІНЧ
ЕМІНЄТ
ЕЛІКТЬ

ЕВЗДИНТЬ
ІРИЩТЬТ
ИРИМГТЬ
ОЧИТЬТ

ОРЕСТ
ІВЕЦТ
ЕЛЕІНЗЄ
ЄОВТІЖ

ІЛЕНДБ
ИЩИЛТЬБ
ЕВОРІНЄЧ
ДОЄСТИГА

УЄМАД
УБАЄВАЗ
МА'ЯПАТЄ
УХАЄР

АРУЄД
ЕРЕЕБЖ
УЛЯПЄК
ОРУГЄТ

Прочитай і виключи зайве слово.

АРЮЦЄП
УДУЄБ
ЕМОТУЄРН
УБАЄР

ОРОИМТЬЗ
ЕАНТ
ІЄВ
ЄАТЬЯСУПК

ОЮЄВ
УЛИЖТЬБС
ІРЛЯЄТС
ТБЄ'ЯСБ

УЄМУС
ИДЕРСЯСТЬ
АРІЄД
АРБАЖЄСТОЯСЬ

ИПЕШ
АГИЄДУВ
ІРИУЄШВ
АЄНЗ

ЕЯЖ'В
ЄИШ
ИШИАВЄВ
ПЕНАХ

Прочитай і виключи зайве слово.

ТИМИДЬ
ИМУТЬШ
ЕУГД
ІУКЄЛ

ЄСМІТЬСЯ
ЧЕГОРЕ
ИЛТЬЯСЗ
ЕРОЯСЬТБ

ІРЛИБЯСЬТС
ИТОЛОЗЯСЬТ
ИРСКЯСЬТІ
ИЗИЧЖТЬД

АРЄГ
ІПИЛТЬ
ТРУСЮНОКЄ
ИЄВ

УЄЧ
ЧИБАТЬ
ВЕЖИ
ЕВЗ

ЮЄТАНЦ
ВІПСАЄ
УТСИАПЄВ
ИМВАВЯСЬЄТ

Прочитай і виключи зайве слово.

ИРАЖКІНЄ
ЕМАРАЗЄЗ
ЕНАТ
ИСИТЧЬТ

ИВЧЬТ
ЮЛАЄМ
ИТАЄЧ
ИРАТЬВ

ИЛОТЬБ
НИТЬРА
ОВРЕІНЄЧ
УЄОТГ

ЯСАКЄЛ
УТАКЄС
ВИБАЗАЄ
АПОЄК

ЕОР
ІЄС
ІРОЗДАВЕ
ОЛОИТЬСКЯС

ІЛАЄЖ
ИХААЗЄЩ
УБРУТЄТЯСЬ
ОПЕНОКІЯЬСТ

Прочитай і виключи зайве слово.

УЗОРИНАМШЄ
УРІДМАШЄ
ИДАТЬР
ЄРГА

ОМАЗЮРТЬЯЄС
ІДОПВИЧАВЕ
ІМЄВ
ЄАНЗ

АМЖИСТЬ
АРИВТЬ
ЕЧЕП
ИЛЯЄП

ЯСТЬЄЛЛ
ЕЧЕТ
АДАЄП
ЕСЕН

ІНДАЄС
ІБОАДЕ
ЕЧЕЯРЄВ
ОВАЄЖАП

ОНЕТ
ЯТУРЕ
ОТГЕНС
УРКУДЕ

шіНа кибать

1

Мій тота рапцює ан вазоді. ніВ ривать лтась. тоТа вітСланки — стермай оп редеву. ніВ борить лембі. У ліЮ тота — менписьник. А колМичин тота — карто.

чеУнь

2

ковіЮр міс корів. пеТер коЮр чеунь. ніВ дохить од репшого лаксу. тоТа пукив нису роптфель. маТ желать непал, шозит, кубвар. реБежи їх, коЮр. чиВсь бодре!

В сілі

3

тоСяв ражкий недь. гоІр і реСгій шіпли в сіл. ниВо ліси діп лияною. маТ луба ніть. киЯй візр в сугтому віглі? аТ ец дура лібка!

аН биралці

4

лопХці шіпли волити биру. коСаш сін дувки. ляКо і лікА зявли тісь. коСаш пійвмав тьп'я куонів. ляКо пійвмав щиляка. ліАк тягив леманького ракася.

соль

5

соль — сіловий тижель. соль тыс ліжки і ватру. мойу рібпотна і лісь. тиді чаполи сонити од сілу лісь. ниВо дуклать її ан копень, ан макінь. сіЛо рипходять зилати лісь.

миЗа

6

тоСять ромозні декинъ. пеТер рібпотні вокзани і
жилі. віДчатка і лопхчики ругтом жібать ан вокзанку.
ниВо вокзають оп дульо ан вокзанах. кильСки міхус і
дарості!

ніСгове зайча

7

неДь вуб петлий. ніСг вуб комрий. йшлиВи тиді у
відр. оЩ борити? ляКо тасв пиліти нісговика. В кашаС
дубе девмідь. У неЖі леманький нолс. тюКаша пиліть
чезайня.

В зулі

8

В зулі саплись рокови. маТ шана ріЗка. роКова
уже косовиту ватру. реШсть у ріЗки ліба. гоРи в ені
левики. О ошстій дигоні амам дей їдоти ріЗку.

миЗовий чевір

9

водНарі нильсий ромоз. теМе мезатіль. А довма
петло. В чепі вежріють гувлинки. буБася жев'я. коЮр
тачие. леМанька діНайка лусхає. тіК саВька гіл патси в
тукочку.

рБат і рестса

10

гоІр і дюЛа — рбат і рестса. дюЛа ламенька. гоІр жев ливекий. ніВ лошкяр. віДчинка дягвла лапъто. дюЛа дей лугяти. лопХчик віс сипати силта рудгу.

В локгоспі

11

У сан в локгоспі є лмин. У лмині рапцює кодядь зукъма. ніВ рохоший меньлик. Є у сан і джільбник. маТ габато джїлб.

веНасні

12

тоСять петлі кидень. тиДі нязли тапаль і пашки. риПбрали вокзани і насчата. пеТер бодре в сілі. тиДі ругтом жїбать дути. лопХчики і відчатка рагються в хосванки.

даПорунки

13

чуНі репшого лаксу дерожали дапорунки. тарСші лошкярі рипнесли їм дапорунки. В реСгїйка лівоці. В льоАші непал. В виЛьо кШиша леманька шимана. А в таНаші никжка. роХоші дапорунки.

шаНі маталя

14

ляБі локиш тядичий дасок. маТ ламята. иМ з мини руждимо. сіПля роківу деймо од тейді. ниВо качеють сан. иМ тачиемо їм никжки. раГємося в жіпмурки. шаНі лямата дарі.

айГ

15

аЗ кірою будовий айг. иМ сачто лугяємо в агю. взДінко пісвають жичі. віЦтуть ноквалії. кіЯ ниво худмяні! реБежіть іц вітки. еН вірть їх.

В локгоспі

16

иМ вижемо в локгоспі. іМй тота довить тан-важну шиману. аМам годлядає аз ватринами. Я котаж дубу рапцювати в локгоспі. Я дубуватиму левикі дибунки ляд локгоспників.

пиШинаш

17

В сілі сір рагний щук. щук віцв сякравими вітками. еЦ луба шишпина. раГні худмяні ротянди! чаПола шаМа варти ротянди. А мат люкочки. В шіМа каскаб.

теПрик і жиРик

18

раГні зимвку кидень! хуПнастий нісг кврив мезлю.
теПрик звяв жіли. ніВ сопішає ан рірку. ріВний жиРик
жібить диту. А мат жеу люмаки ан насчатах.

ляДит

19

рТіщать ромози. В сілі шита. кильТі лідят тус-
кають оп товсбурах. ниВо кушають босі рахчі діп
рокою. лідят бюллять водбати шикиш. маТ масчне
сінання.

стоГі

20

В таНаші луби стогі. ноВа гоприщала їх маєч і
ропигом. тСарший рбат коСаш риніпс з хукні кинчай.
таНаша маса линала айч в шачки. боДра согподарка
шана таНаша!

лубЯня

21

оРтес в асуд блуяня. ілкиГ віос овна оркизунал
ишорок. аНевніс луянбя іцвет жініним удмхяиним
івкатим. А вілкут оанв огдриьтяс учодвими лпоадим.
оВесни паоаде ілтяс, і тосїт звикум анаш блуяян ясв
в існуг. ажкоВ йї в охолд і орозм.

авНеінс ан опялх

22

жВе еванс. тоСьтя етілп ідн. оСенц орпушисол
емлюз. аН оляп ивїавх ерпишй арткорт. іВн рова
елюзм. аН умш ипрелітол аботга арківг. оВин міислов
охилид оп сівижй емліз. таПих бизарил і їпоалид
ечр'явівк.

оП рніДпі

23

ілВукт я і амам зділии оп ірніДп. ерБеиг ієці ірик ужде
аргін. иМ милавуиляс іслаим, опялим, аумилк, тасимім.
аБилчи им агабот імтс ан рінДіп. ужеД агрен імтос
петДнірпоровськ. еЦ улаб уодчва орпугялкан.

ереЧахпа

24

ереЧахпа ідвучал етлоп. онаВ рпониукасьл і
илівлаз з орни. иліВлаз і ялгал іляб овхуд. оВан веж
абагот індв ен ипал і ен їал. ереЧапха уришал в
ордогу. оанВ анзал, оц ерпуш артув ретаб уакитш в
инзіни.

ашНа імс'я

25

Я виуж в иКєів. йіМ атот — орібитнк. арВіцн інв діе
ан азодв. аТм орляьтб имшаин. аЗодв описале
амишни в олгокипс, на убодив. оМя амма — орібитняц
апчіншонї арфбкии. Я, есирст льОаг і аРя охиомд од
коилш. ісВ им ижевом урдонж.

аЗумшиьт езенел илятс

26

иМ ижеовм в овонум удбниук. удБинко агрипй, еал езелін опик оц енаме. иЖьліц опачил аждсита ердаве і укіш. иМ опасдили рит ебіризк. атоТ окапв улкин, а я і амам посакуил в улкин оломід едреяцв. рПойьтуд орик. аЗумшяльт иятслм аніш ерезиб.

оГнидинк

27

аН тінсі в мнакііт ивительс агринй евеликй огидкинн. У огонь івд тріслки, либкусчий аятинкм. еВилак тріслак аквуез ксікиль вхинил, а емланьяк — ократ огидан. еЧерз окінж івпогинди огдикнин б'є. уЧодйив, інжнйи ійб огдикинна учти оп свйі аквритір.

йАолитьб

28

ивЖ бісо ілакр йАолитьб. інВ увб одрбий. улБа в ілакяр азл етрсас арВавар. ільшБ аз есв ан стіві юлбив ікалр візрів. У огонь илиж зайіц, ілбчоик, оврнао. аН идавні ижв оключий їажк. В крисні ижил ілбі ишим.

каПонняра

29

реСгій куйЧо і лоКя жеЧикон лугяли в сілі. аН носсі лхопчики почабили нізгдо. ноВи вишірили втязи тпашенят. лоКя лопіз ан редево. леА лігка лзамалася, і лоКя пвав ан зелмю. ніВ лобяче базив ниго.

літВку

30

аЗ машин колгомпос вуб сіл. иМ сачто дохили в
сіл аз ядогами і ргибами. боДре мат! нраВці твара
бщилала дів сори. Вяів телпий всіжий тіверець.
пСівали тпахи. тСукотіли тядли. Ондого зару соКтя
леМьников мопітив діп сонсою рону силиці.

По люквук

31

аЗ лесом лиШово сіл і лобото. гаБато квюкли мат,
ела моїбося дохити дути масі. Одгоно зару яддя
тСьопа звяв сан ан лобото. воПне дівро занбирали им
лкюкви. вівиВ сан яддя в сіл і зорвів габаття. иМ
ибсолхо і пилші домоду.

каПонняра

32

реСгій куйЧо і лоКя жеЧикон лугяли в сілі. аН
носсі лхопчики почабили нізгдо. ноВи вишірили втязи
тпашенят. лоКя лопіз ан редево. леА лігка лзамалася,
і лоКя пвав ан зелмю. ніВ лобяче базив ниго.

шаНа лкоша

33

шаНа лкоша наво. Унчі бялі лкоши досапили табаго
веред і вуцік. пеТер аз лкошою келивий дас. тліВку
лкошярі різбали диброй жроуай ігяд і длопів.

ліБя школьніго дхову тобага твіків. тчиВь пра-
цютави рколяшів кательючи альгО рівПетп рисоБок.

В сікла

34

дьогоСні в слакі дубуть гервучати Льяло ляшлі і
тосКя нишЧер. вергоЧі кідврюють вакні. голоВою
канчіргою мнізуть нови лип з тисля і толлюпъ вкїти
довою. Подлігу пудметьті щоткію. раніСати дощня
реревіпяють ботору вергочих гвосо слаку.

даПорунки

35

яллІ ласиВьович свіом минас вупик шграіки: уліка
— цушнирю, а куриШу — нарабаб. плоХчики жуде ріда.
жаБіть плохчики аз дубинок. маТ лекива лаква. од
вратіб пшийрли хї здурі. сеВело хітладам! ліЦий недь
вино граляси.

ашНа імс'я

36

ашНа імс'я кевила. тоТа і маам рапцюють в етальє.
ноВи шюить тальпа і тлаптя. їМо стірша триба
црапюють ан вазідо. Я чанваюсь у мругоду сліка. рВанці
им сві йдеом з мудро. мВода кільки сабубя ялУна ат кті
сикБар.

чна Моло мафер

37

аН спній колго міфер тобага дистих поро рівко.
ниВо ятьсто у тлихсві, тихчис і лихтеп никахкорів. маТ
хасу ломасо. даВо в рівконик дитьнадхо з тричної елек
їлкипо. спніго Кол рокови дюать гатоба локамо. З
ломока муютьотри знірі рикосні і чнісма дуктипро.
дняІдо ходятьнад од газинума віжес локомо, шкивер,
метанас, слома, рис, керіф.

дібо

38

бусяБа ріяМа рівПетна нора-ранців лапіш в
лочбуну. ноВа пикула білх, а тімпо лазаіш в чевийово
газинам. домудо наво неприсла квумор, пустука,
плюкарто, рогіки і мідопори. бусяБа чапола туговати
дібо. наВо рилазва рогоховий пус, сманажила леткот і
пексла рігпи. роСко рийпшли з бороти амма і тоат.
куєДямо, бубасю, аз мачсний дібо.

руБя в сілі

39

боНе кошвид нілочор. лайш начор рахма. ле-
Натів нийсиль ривпо рувіт. ваДере кругинав
хитазались. трашноС мівшу сіл. терВі дівгу, вадере
гналисто, кя віжи. ливПо нийсиль щод. леА корос терві
лігвся. щод чивсякінс. тиЧу шели пиріння веред ат
кім'я рйдау щодових пелькра. В біне вузно сязлиза
ркизі.

таоТ дерожав вартикру в мушЧерьоках. ляБі куган тоялас шимана. аН тажванні шимани вилиста бліме: ванди, льцісті, жкалі, фиша. судПо склаил в киящи. лянкиСк і рілтаки им горзалину в пірпа. тиБра слине зинукор з нимчай і ловимсто судомпо. аН тілс клаполи тиникар, калодзер. рештіНа ванпожилитася. шиМана шилару. щайПро, рийста динокбу!

рийПшов ресевень. чаПолися нязаття в лахшко. З реведе лоста датиопа зів'яел тежов тялис. В купар і веріск ан бахклум цвівідатють таносні нісоні тикві. роСко в стімі влятьз'яся ровони і алкиг. аН толі ниво літавідли в лесо тиви здагні. В біне намож чупоти ликакурппя. еЦ равжулі літвідають ан деньпів. гаБато хівпта ан музи тятьле в пліте раїк. щоПрайте, ла- криті зідру!

Література

1. Артемова Л.В. Вчися граючись. - К., 2000.
2. Гук С.С. Дидактичні ігри на уроках рідної мови та літератури // Розкажіть онуку. – 2008. №9. – С. 67 – 76.
3. Едігей В.Б. Вчися читати малюк! – К.: ГРАНД, 1993.
4. Жорник О. Використання дидактичних ігор у навчанні. // Рідна школа. – 2000. – №4.–С. 63–64.
5. Жорник О. Формування пізнавальної діяльності учнів у процесі спільної ігрової діяльності. // Рідна школа. – 2000. – №3.–С. 37–39.
6. Маю право: Збірка ігор і завдань для тебе і твоїх друзів. – М., 1999.
7. Носенко Л. Скопич Н .Творчі вправи та ігри як невід’ємна частина логічного мислення школярів //Початкова школа .—2005.-№7.
8. Шкільна педагогічна психологія / За ред. Д. Ф. Ніколенка. — К., 1987.

А

Б

В

Г

Ґ

Д

Е

Є

Ж

З

И

«И» великої немає,
«и» слова не починає.

І

Ї

Й

К

Л

М

Н

О

П

Р

С

Т

У

Ф

Х

Ц

Ч

Ш

Щ

Ь

Цей знак
Ніколи не звучить,
Бо він не звук,
Тому мовчить.

Ю

Я

,

Щоб приголосний був твердим,
Апостроф ставлять поруч з ним.
Цей знак у тих словах стоїть,
Де далі йдуть Я, Ю, Є, Ї.

Цаний підручник ви можете використовувати в своїх
власних цілях, як вважаєте за потрібне.

Дозволяється копіювання підручника та розповсюдження будь-яким способом
за умови збереження його оригінального вигляду.

Забороняється комерційний продаж підручника
та змінювати в ньому будь що.